

שיוצא מכלל השם הקדוש, שהתורה בלה שמותיו של הקדוש ברוך הוא הם.

ואלו הפסוקים ידועים הם. אבל משום ששמו של הקדוש ברוך הוא נשום בפרשה זו, הייתי צריך עד עתה. וכאן הרי כתוב, לו חכמו ישפילו זאת, זאת ודאי. והרי בכמה מקומות בארנו זאת, שאם ישראל ידעו את זה איך זאת אחוזה בדיניה להפרע מן הרשעים - יבינו לאחריהם, וישתמרו להיות בה, כמו שכתוב (איוב ב) וארץ מתקוממה לו.

דבר אחר לו חכמו ישפילו זאת - שהיא קשורה בהם בישראל. פאשר שומרים מצוות התורה ויושבים עמה בשלום, ידעו שעזרה של זאת הזו עמהם, להפרע משונאייהם. וישראל, שהם מעטים בין האמות, ידעו איכה ירדף אחד אלף ושנים יניסו רבבה. ומי גרם להם? הזאת הזו שהיתה ביניהם בשלום פאשר עושים מצוות התורה, ולעולמים לא זזה מהם לעשות להם נקמות.

אם לא פי צורם מְכָרָם וְיִי' הַסְגִּירָם (דברים לב). מה הטעם פי צורם מְכָרָם? משום שצור ילדף תשי, שהתקונים לא נמצאים כמו שצריך במקומם. אם לא פי צורם מְכָרָם. אמר רבי יהודה, זה אברהם, כמו שבארנו, שאמר אברהם, יתחייבו ישראל בגלות ולא יפנסו בגיהנם, ששני אלו - גלות וגיהנם - לא יסבלו ישראל. והקדוש ברוך הוא הספים על ידו, שכל זמן שיתחייבו ישראל, יפלו לגלות וישתעבדו בהם שונאייהם. ומשום זה צורם מְכָרָם, ודאי, וְיִי' הַסְגִּירָם, והספים על ידו.

מִכָּלֵלָא דְשָׂמָא קְדִישָׁא. דְּאוּרִייתָא כְּלָא שָׂמָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֵינּוּן.

וְהֵי קָרְאִי יְדִיעָאן אֵינּוּן. אָבֵל בְּגִין דְשָׂמָא (דף רצ"ט ע"א) דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא רָשִׁים בְּהַאי פְּרֻשָׁתָא, אַצְטְרִיכְנָא עַד הַשְׁתָּא. וְהֵכָא הָא כְּתִיב, לֹו חֲכָמוּ יִשְׁפִּילוּ זֹאת, זֹאת וְדָאִי, וְהָא בְּכַמָּה אֲתֵר אוֹקִימְנָא הַאי, דְּאִי יִשְׂרָאֵל יִנְדְעוּן הַאי, אִיךְ זֹאת אֲחִידָא בְּדִינוּי לְאַתְפְּרַעָא מִן חַיִּבֵיָא, יְבִינוּ לְאַחֲרִיתָם, וְיִסְתְּמְרוּ לְמַהוּי בְּה. כְּמָה דְכְּתִיב, (איוב כ) וְאַרְץ מִתְקוּמְמָה לֹו.

דְּבַר אַחֲר לֹו חֲכָמוּ יִשְׁפִּילוּ זֹאת. דְּאִיְהִי מִתְקַשְׂרָא בְּהוּ בִישְׂרָאֵל, כַּד נְטְרִין פְּקוּדֵי אוּרִייתָא, וְיִתְבִּין עִמָּה בְּשָׁלָם, יִנְדְעוּן דְּסִיעֵתָא דְּהַאי זֹאת עִמָּהוּן, לְאַתְפְּרַעָא מִשְׁנֵאִיהוּן. וְיִשְׂרָאֵל דְּאֵינּוּן זְעִירִין בִּינֵי עַמְמֵיָא, יִנְדְעוּן, אִיכָּה יִרְדּוּף אֶחָד אֶלְף וּשְׁנַיִם יְנִיסוּ רַבְבָּה. וּמֵאֵן גְּרִים לְהוּ. הַאי זֹאת, דְּהוּה בְּהוּ בְּשָׁלָם, כַּד עַבְדִּין פְּקוּדֵי אוּרִייתָא. וְלַעֲלָמִין לֹא אֲתַעְדִּי מִנֵּיהוּ, לְמַעַבְד לְהוּ נוֹקְמִין.

אם לא פי צורם מְכָרָם וְיִי' הַסְגִּירָם. (דברים לב) מאי טעמא פי צורם מְכָרָם. בגין צור ילדף תשי, דתקונין לא שראן פדקא יאות באתרייהו. אם לא פי צורם מְכָרָם. אמר רבי יהודה דא אברהם, כמה דאוקימנא, דאמר אברהם יתחייבון ישראל בגלותא, ולא יעלו בגיהנם דתרין אלין גלותא וגיהנם, לא יסבלון ישראל. וקודשא בריך הוא אסתבם על ידו, דכל זמנא די יחובון ישראל, יפלו בגלותא, וישתעבדון בהו שניאיהו. ובגין כן, צורם מְכָרָם וְדָאִי, וְיִי' הַסְגִּירָם, ואסתבם על ידו.